פועלי כל הארצות התאחדו!

זו הדרך

ZO HADEREKH

زو هديرخ

גיליון 17, 27 באפריל, 2009

הפגנות לציון
ה-1 במאי

פרטים בעמוד 2

שובו של הביבי

// אפרים דוידי

הפגנות לציון ה-1 במאי 2009

תל-אביב ביום ו', 1.5, בשעה 12.30 התכנסות להפגנה של קואליציית ארגונים, ובהם מק"י, חד"ש, מרצ וארגוני סטודנטים, בגינת דרויאנוב (רחוב אליפלט פינת רחוב המחוגה), בסיום – עצרת בשד' רוטשילד פינת רחוב הרצל.

חיפה יום ו', 1.5, בשעה 12.30, תצא מוואדי ניסנאס הפגנה מטעם קואליציית חיפה האדומה, הכוללת את מק"י וחד"ש. בסיום: עצרת בגן בנימין.

עכו ביום ו', 1.5, בשעה 16.00, תצא מהעיר העתיקה (ליד תחנת המשטרה) הפגנה מטעם המפלגה הקומוניסטית הישראלית.

ירושלים ביום ו', 1.5, בשעה 11.00, תצא מגן העצמאות הפגנה, לה שותפים מק"י וחד"ש, השומר הצעיר וארגונים נוספים.

נצרת בשבת, 2.5, בשעה 10.30, תצא הפגנה ארצית של מק"י, בנק"י וחד"ש. בסיום: עצרת ברחבת בית הידידות. הסעה מת"א: בשעה 8.45 מדרך נמיר פינת ארלוזורוב.

עידכונים לגבי ההפגנות
www.maki.org.il

התוכנית הכלכלית החדשה-ישנה של נתניהו בשירות הטייקונים

ראש הממשלה בנימין נתניהו ושר האוצר יובל שטייניץ הציגו במסיבת עיתונאים מיוחדת בירושלים את עיקרי התוכנית הכלכלית שגובשה באוצר.

התוכנית מכונה אומנם "חדשה", אך היא דומה עד זרא לתוכניות הכלכליות "הישנות" של נתניהו, שגרמו נזק כה גדול לעובדים ולחברה בשנים עברו. כאילו שהזמן עמד מלכת, כאילו שאין משבר כלכלי, כאילו שהניאו־ליברליזם והשוק החופשי לא פשטו את הרגל, נתניהו שב ומציג אותן תובנות של חיסול העבודה המאורגנת, של הטבות במס לבעלי ההון, של הפרטות ושל העמקת הפערים החברתיים, בתוספת חלוקת מתנות למגזר הפיננסי.

התוכנית הכלכלית החדשה של הצמד נתניהו־שטייניץ תחמיר את מצבו של המשק היצרני, תחסל את מה שנשאר ממדינת הרווחה, ותעמיק את המשבר הקפיטליסטי במהדורה המקומית.

במסיבת העיתונאים, נתניהו דווקא התייחס לעובדה, שיש משבר: "אנחנו במשבר גדול מאוד, עולמי, ואנחנו צריכים ויכולים לחלץ את כלכלת ישראל, המשימה היא כפולה: לשמור על מקומות העבודה ולהזניק את המשק". ומה נתניהו מציע? בעשותו שימוש בדימוי של טיסה ובתארו את תוכניתו כ"בלימת הצניחה ודחיפה לצמיחה", נתניהו מתכנן הזרמת כספי מדינה למערכת הבנקאית (הצוברת עוד ועוד כספים, אך אינה מעניקה אשראי, ובמיוחד מתעללת בעסקים הקטנים והבינוניים); המשך של ה"רפורמה" במס – קרי: המשך מדיניות הצ'ופרים לחזירון העליון ולעסקים הגדולים; וארבע הפרטות גדולות – של הנמלים, של חברת החשמל, של שירות תעסוקה (באמצעות "תכנית ויסקונסין") ושל קרקעות המדינה. בתוכנית כלכלית שכזו, אין צורך לחפש כסף עבור הטייקונים: עבורם מספיק, שאחד יקבל את הנמלים, השני את החשמל, השלישי את שירות התעסוקה, וכולם יחד ישתלטו על קרקעות המדינה.

הסוד הגדול, שנתניהו לא חשף במסיבת העיתונאים הוא – כמה זה יעלה לנו? נתניהו לא אמר מילה על הקיצוצים המתוכננים בתקציב המדינה, שיסתכמו, לפי הערכה, ב-20 מיליארד שקלים. אלה יהיו קיצוצים כואבים בשכר עובדי המדינה, בשירותי החינוך, הבריאות והרווחה, בגימלאות הביטוח הלאומי.

הממשלה הכי־ימנית (גם במישור המדיני וגם במישור הכלכלי והחברתי) שקמה במדינת ישראל נערכת ליצור תנופה עבור בעלי ההון ולנהל קרב בלימה נגד המאבק החברתי, כדי להשיג חלוקה עוד יותר מקוטבת של עוגת ההכנסות. כמה עצוב, שדווקא יו"ר ההסתדרות, עופר עיני, הוא שדחף להקמת ממשלה כזאת. אותו עיני, שקרא לפני כמה שבועות לממשלת נתניהו להתערב למען ה"טייקונים", יכול להיות מרוצה ממדיניות הממשלה. חברי ההסתדרות, שברובם הצביעו עבור עיני – יגילו מהר מאוד, שהם נדרשים לשלם את מחיר המשבר הכלכלי.

כשם שבשטח המדיני, ממשלת נתניהו־ליברמן־ברק מנותקת מהמציאות וסבורה שניתן למחוק כל התחייבות כלפי הפלסטינים ולהמשיך בכיבוש כתמול־שלשום; גם במישור הכלכלי, הממשלה אינה מבינה, שהיציאה מהמשבר מצויה בדיוק בכיוון הפוך: הכבדת מסים על בעלי ההון, הרחבת המסגרות התקציביות, השקעה מסיבית בדיור, בסביבה, בבריאות ובחינוך (ולא בבנקים!).

הממשלה מבינה שהמטוס נמצא בצלילה. אבל היא מכינה מושב מפלט רק עבור יקיריה: בעלי ההון. הבעיה היא שרובנו, הנוסעים, עלולים להתרסק יחד עם המטוס.

ה-1 במאי – לשוויון, לדמוקרטיה, לסוציאליזם

קריאת המפלגה הקומוניסטית הישראלית ליום הסולידריות הבינלאומית של העובדים

לפני 120 שנה החליט האינטרנציונל הסוציאליסטי לציין את ה-1 במאי כיום המאבק והסולידריות הבינלאומי של העובדים. מאז ועד היום, מסמל ה-1 במאי את המערכות לשלום צודק ויציב, לדמוקרטיה, לשוויון ולחברה המושתתת על צדק חברתי.

ה-1 במאי 2009 עומד בסימן המשבר הכלכלי החמור ביותר מזה 80 שנה, שכבר גרם למיליוני מפוטרים ומובטלים ברחבי העולם ולהעמקת העוני. הממשלות במדינות הקפיטליסטיות, לרבות ישראל, שנחלצו לטפל בהשלכות המשבר הכלכלי, שמות דגש בהצלת התאגידים הגדולים ובעלי ההון, ולא בהבטחת עבודה למובטלים. העולם הקפיטליסטית הישן גובה מחיר כבד באמצעות המלחמות שהוא מנהל, הרס הסביבה, חיסול הדרגתי של שירותים חברתיים ומדיניות הפוגעת בחריפות מיוחדת בנשים וילדים, בצעירים ובקשישים.

מול המשבר הכלכלי־חברתי העולמי, הגובה מחיר כבד מהמוני העובדים, מציגים הקומוניסטים את החלופה של חברה צודקת, ללא ניצול אדם בידי אדם, ללא מלחמות, ללא אפליה וללא דיכוי לאומי – החלופה הסוציאליסטית. מול האיבה הלאומית, מציגים הקומוניסטים את האחדות של כלל העובדים במערכות לעבודה בשכר הוגן, להגנת הזכות להתארגנות, לתקציבים לחינוך ולבריאות ולא לכיבוש ולמלחמות.

מק"י מעלה על נס את המאבקים החשובים שניהלו ומנהלים העובדים בישראל נגד פיטורים וסגירת מפעלים, נגד ההפרטה של חברות ממשלתיות ושירותים ציבוריים ולישום הזכות להתאגדות איגוד־מקצועית. דווקא בתקופת משבר, גוברת החשיבות של האיגודים המקצועיים ונדרשת מדיניות מעמדית לוחמת של ההסתדרות להגנת זכויות העובדים ונגד מדיניות הממשלה.

ממשלת הימין הקיצוני, ממשלת נתניהו־ליברמן, עלולה להמיט אסון במדיניותה הזוממת מלחמה נגד אירן, והחותרת לעימותים צבאיים נוסח מלחמת עזה, להרחבת ההתנחלויות, לחיסול כל סיכוי לשלום ישראלי־פלסטיני. מק"י שבה ומדגישה, כי הדרך היחידה לשלום ולביטחון לשני העמים היא – הפסקת המצור על עזה, נסיגת ישראל מכל השטחים שנכבשו ב-1967, כיבוד זכותו של העם הפלסטיני לכינון מדינתו העצמאית, שבירתה ירושלים המזרחית, בצד ישראל, ופתרון בעיית הפליטים בהתאם להחלטות האו"ם.

מול מדיניות האפליה והאיום בטרנספר, מציגה מק"י שותפות אמת של יהודים וערבים, של נשים וגברים, הנאבקים יחד להגנת החירויות הדמוקרטיות, לשוויון האישה, לביטול החקיקה הגזענית, ולמען שוויון זכויות אזרחי ולאומי למיעוט הערבי־פלסטיני בישראל.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית קוראת לכל הכוחות שוחרי השלום והדמוקרטיה, לכל הנאבקים לצדק חברתי וסביבתי, לכל מתנגדי הכיבוש והגזענות – לשלב ידיים במערכה ציבורית נגד הימין ולמען חברה ישראלית החותרת לשוויון, למען חלופה שיש בה תקווה לעובדים ולעמים.

מִכְתַּב פִּטּוּרִים / איתן קלינסקי

עֲרָפִלִּים מִתְאַבְּכִים בַּאֲמִירֵי
בְּלוֹרִית
כְּסוּפָה מְדֻבְלֶלֶת נִבְדֶּלֶת קָמְעָה
שֶׁהִשִּׁירָה בַּלָּאט תּוּגָה רְוּוּיָה
אֶל מוּל שַׁעַר נָעוּל
שֶׁאָסַף בַּחֲרוּתוֹ וְאוֹנוֹ
לְמַעַן הָאֵל קַפִּיטָאל.

זֶה הָאֵל הַמַּרְוֶה שִׁכְרוֹנוֹ
מִגֹּרֶם מֻצָּק
מִשְּׁרִיר דָּרוּךְ
גּוֹמֵא בְּכַרְסוֹ לְשַׁד עֲלוּמִים
וּמֵקִיא מֵאֲחוֹרֵי שַׁעַר נָעוּל –
גֶּרֶם סָחוּט נוֹשֵׂא
בְּלוֹרִית כְּסוּפָה מְדֻבְלֶלֶת
וּמִכְתַּב פִּטּוּרִים בְּיָדוֹ.

חייהן של משפחות רבות נהרסות באבחת מכתב אחד , הנושא את הכותרת – "מכתב פיטורים".
התלוויתי לרעייתי ולחברותיה בחוג הפמיניסטי בחד"ש, שביקרו אצל העובדים השובתים במפעל "עוף העמק" ברמת ישי. אי־אפשר היה שלא להתרגש מהאחווה בין פועלות ופועלים יהודים וערבים, המתבצרים במפעל ונלחמים למימוש זכותם להמשיך לקבל שכר מינימום.

אני מקדיש את השיר לפועלות ולפועלים במפעל "עוף העמק". רבים מהם עומדים בפני שוקת שבורה, אחרי שנתנו למעלה משלושים שנה מחייהם למפעל תמורת שכר מינימום, ובעשור השישי לחייהם עומדים להיזרק לרחוב, ללא כל סיכוי להשתלב בשוק העבודה. כרבע מהפועלים הם עובדי חברות כוח אדם נטולי זכויות סוציאליות, הנאבקים על זכותם להמשיך לקבל משכורת (א"ק).

כדי להשיג העסקה הוגנת – חייבים להתאגד

ב-19 באפריל פתחו המנחים והרכזים, המלמדים באוניברסיטה הפתוחה בשביתה כללית. על התארגנות ושביתה ומה שהם עושים לאנשים, מספרת בריאיון להלן שרון מלכי, **חברת צוות המשא-ומתן של המנחים והרכזים השובתים.**

*** השביתה באוניברסיטה הפתוחה נמשכת כבר שבוע ימים. האם נראה באופק הסכם?**

במקביל לשביתה מתנהל משא־ומתן עם נציגי ההנהלה, ועל השולחן מונחת הצעה טובה. למרות הניסיון הרע של 30 שנות העסקה פוגענית, יש מקום לקוות, שההנהלה תסכים לאמץ את ההצעה.

*** מה רע בתנאיי ההעסקה באוניברסיטה הפתוחה?**

המנחים הם המורים של 44 אלף הסטודנטים באוניברסיטה הפתוחה. כולם בעלי תואר שני ושלישי. אבל ההעסקה של המנחים מבוססת על שעות הוראה בהתאם למספר הקבוצות שהמנחה מלמד. אני מלמדת קורס אחד של מבוא לחשיבה חברתית, ולכן אני מועסקת לפי שעה וחצי בשבוע. כדי להתפרנס, המנחה צריך להדריך לפחות 7-6 קבוצות. נוסף לכך נדרש המנחה לבדוק מטלות רבות, המוטלות על הסטודנטים.

הבעיות מתרכזות בתנאיי ההעסקה: ראשית, השכר של המנחים נמוך מהשכר של הסגל הזוטר באוניברסיטאות; שנית, הסכם ההעסקה הוא לסמסטר אחד בלבד, שבסיומו המנחה מפוטר; שלישית, התנאים הסוציאליים ירודים, יחסית; ורביעית, בגלל תנאיי ההעסקה, מנחה אינו צובר וותק, ולכן מי שמלמד שנה ראשונה ומי שמלמד כבר 15 שנה מקבלים אותו שכר.

נוסף למנחים, מועסקים גם מרכזים, האחראים מבחינה אקדמית על הקורסים ועל עבודת המנחים. בהבדל מהמנחים, המלמדים ב-50 מרכזי הלמידה ברחבי הארץ, המרכזים עובדים בקריה האקדמית של האוניברסיטה הפתוחה ברעננה. אך גם שכר המרכזים אינו קבוע, אלא הוא תלוי במספר הסטודנטים שנרשמו בפועל, ולכן הוא נקבע שבועות לאחר תחילת הלימודים.

*** איך התחיל המאבק שלכם?**

לפני שנתיים, החליטה קבוצה של מנחים, כי הגיעו מים עד נפש, וכי כדי להשיג העסקה הוגנת – חייבים להתאגד. המאמצים להתאגד נמשכו שישה חודשים, ובפברואר 2008, כפועל יוצא מההתאגדות במסגרת הארגון כוח לעובדים, כונסה אסיפה ראשונה של המנחים. בעקבות האסיפה, נעשה מאמץ להגיע לכתובות הדוא״ל והטלפונים של כל המנחים – משימה מייגעת, בהתחשב בכך ש-1,100 המנחים כלל אינם מכירים זה את זה, ושההנהלה סירבה לספק את הנתונים. במשך כמה חודשים נערך מסע לצירוף מנחים לאיגוד, וכאשר באוגוסט 2008 שליש מהמנחים הצטרפו – נציגיהם ביקשו מההנהלה פגישה לצורך משא־ומתן. בשל חילופי נשיאים באוניברסיטה הפתוחה, נאלצנו לחכות עוד חודשיים, ורק באוקטובר החל המשא־ומתן על הסכם קיבוצי ושיפור תנאיי ההעסקה.

במהלך המו״מ, הגישה ההנהלה הצעה גרועה, לפיה ישפרו את תנאיי העבודה ל-20%ֿ מהמנחים, אך זאת על חשבון הרעת תנאיי ההעסקה של ייתר המנחים. צוות המו״מ מטעם העובדים דחה הצעה מבישה זו. בשלב זה, כחלוף 4 חודשים מאז שהוכרז סכסוך העבודה, יצאנו לשביתה.

*** כיצד אתם מסכמים את השביתה עד כה?**

הענות המנחים לשביתה היא הצלחה גדולה. השביתה הקיפה כמעט את כל מרכזי הלימוד ו-90% מהשיעורים לא התקיימו. ההצלחה משמעותית אף יותר, כאשר מביאים בחשבון, שההנהלה הפיצה מידע מטעה בקרב המרצים והסטודנטים. מנחים רבים התגייסו לשכנע את חבריהם.

אנו זוכים בסולידריות משמעותית מצד הסגל הזוטר באוניברסיטאות וכן מצד הסגל הבכיר באוניברסיטת ת״א. אפילו בדיון בוועדת הכספים של הכנסת קיבלנו תמיכה גורפת מחברי הוועדה גם אגודת הסטודנטים של האוניברסיטה הפתוחה תומכת בנו. (סוף בעמוד ה')

"כחלוף 4 חודשים מאז שהוכרז סכסוך העבודה, יצאנו לשביתה."

"מי שמלמד שנה ראשונה ומי שמלמד כבר 15 שנה מקבלים אותו שכר."

"המנחים עובדים כל אחד לעצמו, ולא נפגשים במסגרת מוסד חינוכי, ולכן התחושה החדשה של ה'יחד' במערכה הזאת היא חזקה במיוחד. השביתה הפכה אותנו לגוף ציבורי/חברתי של סגל הוראה."

"לא נשלם את מחיר המשבר הקפיטליסטי"

// בנימין גונן

על רקע המשבר הכלכלי העולמי, ל-1 במאי השנה נודעת משמעות רבה יותר בעולם ובישראל. הנכונות למאבק באה לידי ביטוי בהתארגנות, בשביתות וגם בהפגנות המשותפות. חיפה האדומה קמה מחדש.

בארצות רבות בעולם, יציינו האיגודים המקצועיים והארגונים החברתיים את ה-1 במאי בהפגנות המוניות תחת הסיסמא: "לא נשלם את מחיר המשבר הקפיטליסטי". דרישה זו מאחדת את הפועלים שפוטרו ממפעלים שנסגרו, את עובדי ההיי טק שפוטרו מחברות שקרסו, את השכירים שהמשבר שחק את חסכונותיהם, את הצעירים שאינם מוצאים מקום עבודה, ואת הנשים, שהן הראשונות להיות מפוטרות. היא מאחדת את העובדים העניים, שעם שכרם הדל אינם מסוגלים לחלץ את משפחתם מחיים מתחת לקו העוני, ואת בוגרי האוניברסיטאות, ששוק העבודה מציע להם עבודות חלקיות וזמניות בשכר מינימום.

לא מכבר הייתי בכנס, שבו סיכם עובד לשעבר בחברת היי טק בארצות־הברית את ניסיונו: השכר היה גבוה, אמר, אבל "אין יותר עבדים מאיתנו, עובדי ההיי טק". לאחר שפוטר, לא מצא עבודה ועתידו אינו ברור.

גם בישראל יציינו השנה את ה-1 במאי ביותר הפגנות. נוסף להפגנות הנערכות בכל שנה של המפלגה הקומוניסטית הישראלית, יחד עם חד"ש, הנוער הקומוניסטי ונשים מתקדמות, יצעדו השנה גם הפגנות המאורגנות בידי קואליציות של ארגונים ומפלגות (תל־אביב, חיפה, ירושלים). אך דווקא על רקע הנכונות הגוברת לציין את יום הסולידריות הבינלאומי של העובדים, בולטת ההתחמקות של ההסתדרות הכללית מציון המועד.

העמדה של הנהגת ההסתדרות בראשות עופר עיני היא המשך לעמדה שהביא להסתדרות חיים רמון, ולפיה, הפועלים כבר אינם זקוקים ל-1 במאי ולתכניו המעמדיים – הדגל האדום ושותפות המאבק של העובדים היהודים והערבים.

"אין יותר עבדים מאיתנו, עובדי ההיי טק"

"ההסתדרות בהנהגת עופר עיני הפכה משת"פ של התעשיינים והממשלה"

אולם הבעיה בעמדות ההסתדרות אינה רק בשאלת הסמלים המעמדיים. ההסתדרות בהנהגת עופר עיני הפכה משת"פ של התעשיינים והממשלה גם בחיי היום-יום של העובדים. והנה כמה דוגמאות: המנחים באוניברסיטה הפתוחה, שביקשו להתארגן ולהגיע להסכם קיבוצי, לא מצאו מענה בהסתדרות, ולכן פנו לארגון כוח לעובדים. עצם ההתארגנות הנפרדת, מחוץ להסתדרות הכללית, היא בעייתית, אך טבעי שעובדים יחפשו פתרונות נוכח הנהגת הסתדרות כזאת. דוגמא אחרת נוגעת לעובדים השובתים של "עוף העמק", שבתירוצים שונים ניסו לשלול מהם את זכותם לקבל תמיכה מקרן השביתה של ההסתדרות.

ההסתדרות בראשות עיני גם אינה מתייצבת מול תוכנית הקלות המס לעשירים ולחברות, שמקדם נתניהו, ומול תוכנית הקיצוצים בתקציבים החברתיים. במקום זאת, עיני מכריז, שלא יתן לפגוע בקרנות ההשתלמות, למרות שהוא יודע שההצעה אינה אלא "עז", שהאוצר מכניס לחוק ההסדרים מדי שנה. לעומת זאת עיני אינו מעלה את הדרישה החיונית להחזיר את קרנות הפנסיה מניהול בידי חברות ביטוח לניהול ציבורי.

אולם גם עמדות אופורטוניסטיות של עופר עיני לא יחסלו את ה-1 במאי, על תכניו המעמדיים ודגליו האדומים, את היותו יום של מאבק מלוכד למען צדק חברתי, שוויון, דמוקרטיה וסוציאליזם.

(סוף מעמוד ד') צריך לציין את בולטותן של הנשים, המהוות 60% מהמנחים, בהנהגת השביתה ובשטח.

בקרב המנחים באוניברסיטה הפתוחה, השביתה חוללה תמורה גדולה. צריך לזכור, כי המנחים עובדים כל אחד לעצמו, ולא נפגשים בין כותלי מוסד חינוכי, ולכן התחושה החדשה של ה'יחד' במערכה הזאת היא חזקה במיוחד. השביתה הפכה אותנו לגוף ציבורי/חברתי של סגל הוראה. וכאשר מוסיפים לכך, כי במערכה הנוכחית ניצבים יחד המנחים והמרכזים – השינוי הוא דרמטי ממש.

הקומוניסטים בדרום-אפריקה מברכים על ניצחון ה-ANC

מספירת הקולות במחצית הקלפיות בבחירות לפרלמנט בדרום-אפריקה עולה, כי הקונגרס הלאומי האפריקאי (ANC) זכה לאמונם של יותר מ-67 אחוזים מהבוחרים. המפלגה היריבה, שהוקמה לקראת הבחירות – "קונגרס העם" (COPE), לה צפו תמיכה של כ-20 אחוזים מהבוחרים, השיגה 12 אחוזים. בבחירות לפרלמנט נרשם מספר שיא של בוחרים.

בהנחה שצירי הקונגרס הלאומי האפריקאי בפרלמנט יהוו יותר משני שלישים מכלל הצירים, יהיה זה הניצחון המובהק ביותר של הקונגרס מאז הפלת שלטון האפרטהייד הגזעני לפני כ-15 שנים.

מועמדי הקונגרס הלאומי קיבלו את התמיכה של האיגודים המקצועיים ושל המפלגה הקומוניסטית של דרא"פ. דובר המפלגה הקומוניסטית פרסם הודעה מטעם הוועד המרכזי, ובה הובעה שמחה נוכח ניצחון הקונגרס: "חרף ענני הדאגה שסביב הקונגרס בשנים האחרונות ויחסה השלילי של העיתונות, הוא קם על רגליו וקיבל תמיכה מחודשת, כדי לשנות את החברה מן היסוד". המפלגה הקומוניסטית קראה "להפוך את העשור השני של הקונגרס בשלטון לעשור של מעמד העובדים והשכבות העניות".

חברת החשמל: אין פיטורים – אין עיצומים

עובדי חברת החשמל הפסיקו את העיצומים, שקיימו מזה כחודש, תמורת גניזת תוכנית ההנהלה לפיטוריהם של אלפי עובדים וביטול כל הצעדים החד־צדדיים שביצעה ההנהלה – כך סוכם בשבוע שעבר בפגישה לילית בין יו"ר החברה, מוטי פרידמן, המנכ"ל עמוס לסקר ויו"ר ועד העובדים מיקו צרפתי. לפי הסיכום, תוכנית "מצפן" (תוכנית הפיטורים) תמוזג בתוכנית הרפורמה, שהממשלה מנסה להוביל בחברה מזה כעשור, הכוללת הפרטה חלקית. התוכנית הכוללת תידון במו"מ בין ההנהלה לבין ועד העובדים.

פסטיבל סרטי פועלים בחיפה

הפסטיבל השני לסרטי פועלים, הנערך בסינמטק חיפה, ייפתח ביום העובד הבינלאומי, ה-1 במאי. הפסטיבל יעמוד השנה בסימן המציאות הקשה של העובדים והמובטלים בעקבות המשבר הקפיטליסטי העולמי.

הסרטים שיוצגו בפסטיבל עוסקים ברובם במאבקי עובדים, בקשיי הישרדות ובתנאים קשים, המולידים מנהיגים חברתיים. ההקרנות ילוו בהרצאות של מרצים מטעם המכללה החברתית־כלכלית, שיזמה את הפסטיבל. במהלך הפסטיבל יתקיים מופע: "אמנים מזדהים עם זכויות עובדים". בין המופיעים – עמיר לב ויהלי סובול.

הפסטיבל יינעל ב-8 במאי, בהקרנת הסרט התיעודי "6 קומות לגיהינום" של יונתן בן אפרת, החושף את חייהם של מאות פועלים פלסטיניים חסרי אישורים, המתגוררים במעבה יסודותיו של קניון נטוש בצומת גהה. פרטים נוספים על פסטיבל סרטי הפועלים – באתר: Haifa@sea.org.il

איגודים בעיראק מתאחדים נגד ההפרטה

בסיסמא: "העובדים מסוגלים לשנות את עולם", נערכה לאחרונה בארביל שבמחוז הכורדי של עיראק ועידה של האיגודים המקצועיים העיראקיים, שהחליטו להקים קונפדרציה חדשה. בוועידה השתתפו 200 נציגים של איגודי העובדים של חברת החשמל, תעשיית הנפט, התעשייה הפטרוכימית והנמלים, עיתונאים וסופרים בעיר בצרה, ועוד.

בוועידה השתתפו אורחים מחו"ל, וביניהם – נציגי "ארגון ותיקי עיראק נגד המלחמה" מארה"ב ופעילים באיגודים האמריקאיים המתנגדים למלחמה בעיראק.

בהחלטות שפורסמו בתום הדיונים: גינוי להתערבות הגוברת של ממשלת עיראק בענייני האיגודים המקצועיים; הצעה להקים חזית בינלאומית נגד מלחמות ולמען זכויות העובדים; דרישה להקים ממשלה עצמאית בעיראק, שאינה מתבססת על השתייכות אתנית או דתית; ותוכנית למאבק בהפרטה.

ו'.

אסיפות ודיונים לציון ה-1 במאי

חולון – ביום ה', 30.4, בשעה 19.30, במועדון מרצ, רחוב אחד במאי 6, ערב דיון משותף לסניפי מק"י ומרצ, בהשתתפות תמר גוז'נסקי, עו"ד יפעת סולל ואורי אלדר.

טייבה – ביום ו', 1.5, בשעה 17.00, עצרת מטעם מק"י במרכז העיר. בשעה 19.00 – אסיפה במועדון, בהשתתפות ג'מיל אבו־ראס, מייסאם ג'לג'ולי וד"ר אפרים דווידי.

רמת גן – גבעתיים – ביום ד', 6.5, בשעה 19.30, במועדון, רחוב זהר 4, ר"ג, ערב חגיגי מטעם סניף מק"י, בהשתתפות תמר גוז'נסקי.

דיון של פעילי שמאל: אפשר אחרת

ביום ג', 5.5, בשעה 19.00, בתיאטרון סטודיו, רחוב הרב קוק 37, תל־אביב, דיון פתוח של פעילות ופעילים למען שינוי חברתי וסביבתי, שוויון ודמוקרטיה, פעילי מפלגות וארגונים בשמאל, במטרה להיערך לעשייה משותפת מול הימין. בין המשתתפים: ח"כ דב חנין, ד"ר תאבת אבו־ראס, פרופ' אבנר דה־שליט, עאידה תומא־סלימאן, ד"ר דני פילק, עו"ד יפעת סולל, נורית חג'אג' ויואב קריים.

// **יהושע סימון** על ניאו-מטריאליזם

ביטול עולם השלילה

אם בשלהי המאה ה-19, ניתן היה לזהות שלושה אבות טיפוס של דמויות ספרותיות (למשל אצל דוסטוייבסקי) – השמרן, הליברל, המהפכן. הרי שהיום אנחנו נידונו לשתיים המוכרות – הליברל, השמרן – בתוספת שלישית: הביקורתי. המהפכן מת ובמקומו הופיע אוכל הנבלות הביקורתי. בתוך המערכת של הדמוקרטיה־הפרלמנטרית, הוא זה שמלטש את המושגים המתקדמים ביותר, כדי להוכיח שהפאשיזם הטכנוקרטי של ההון הוא הטוב בעולמות. במערכת זו ניכר, כי ״המצביעים״ עומדים מן הצד בעוד הפוליטיקה עובדת. כמו 11,000 הניצבים שנשכרו להתהלך בהיכלות נתב״ג 2000 לקראת פתיחתו (ונספרו על ידי שר האוצר דאז, נתניהו, בנתוני האבטלה כמועסקים חדשים בשוק העבודה – הוכחה מבחינתו ללהצלחת תוכנית ההרס הכלכלי שלו). בשיטה זו אנחנו ״צופים בפעולה״.

נועם חומסקי כותב בתעמולה והתודעה הציבורית (2001): ״מעמד האינטלקטואלים נחשב כה מאומן וכה שטוף־מוח שאינו זקוק להצלפות השוט. הם בסך הכל מגיבים באופן ספונטני בדרכים המשרתות את האינטרסים של הכוח החיצוני, מבלי דעת, וחושבים שהם נוהגים בהגינות ובמסירות״. אם כן, ביקורתי כך מסתבר, הוא היום מילה אחרת ללא־מהפכני.

את המשבר הכלכלי, כפי שהוא מכונה בעיתונות הכסף, חווה כל שכיר, כל הזמן – זה לא התחיל אצלנו בליהמן ברדרז וגם לא בבר סטרנס. זהו אופיה הפשוט של מלחמת המעמדות. עם התפוררות ההיגיון הכלכלי של הפאשיזם הטכנוקרטי של ההון, ולצד מאבק בפאשיזם הגלוי והבוטה, יש לנו הזדמנות להגדיר מחדש את האופק של המאבק. לא כתגובה התנייתית – אלא כדרישה לעולם אחר.

עלינו לחזור ולבחון את המושגים הבסיסיים, שמנווטים את עולמנו, והרי אנחנו מתנהלים בתוך עולם של שלילה: רכוש פרטי, אבן היסוד של הציביליזציה השוקעת הזאת, הוא שלילה. הוא לא ״יש״ שאותו נדרוש לבטל. הרכוש הפרטי הוא עצמו הביטול – ההגדרה הראשונית והבסיסית של מה שהוא ״שלי״ היא היותו ״לא של אף אחד אחר״ (עוד לפני שהוא ״שלי״).

אנחנו נבקש לעבור אל העולם של החיוב, שהוא מעבר לרכוש הפרטי. דבר דומה נמצא בבסיס הגדרת ה״אני״ – זה נקרא בציביליזציה של הרכוש הפרטי ״אינ־דיבידואל״, זאת אומרת ״בלתי־ניתן־לחיתוך״. זאת אומרת, שוב שלילה – הפעם ההפיכה לבלתי־חתיך (ואני הרי תמיד יותר – הגעתי משניים: אמא ואבא). והכוונה כאן איננה לשבר, לאטום מנותק – להיפך, לחתיך. כמו שאומר תום ג׳ואד בנאום הפרידה המפורסם שלו מאימו בענבי זעם של ג׳ון סטיינבק (1939): ״...אפשר שזה כמו שקייסי היה אומר כי אדם אין לו נשמה משלו כי אם פירור של נשמה אחת גדולה – ואז – [...] אז אני אהיה בכל מקום סביב בחשיכה. אני אהיה בכל – כל מקום שתביטי לשם. כל מקום שתהיה תגרה, כדי שאנשים רעבים יקבלו לחם, שם אני אהיה. כל מקום שיהיה מאבטח מכה אדם, שם אני אהיה...״

לכן אולי יותר מכל אנו נדרשים עתה לניסוח מחדש של מהו המהפכני – צ׳.א. רותנברג (1882-1927), מייסד המפלגה הקומוניסטית האמריקאית, אמר: ״האחריות שלנו כמהפכנים היא להציל את מה שעוד ניתן להציל; אנחנו ׳השמרנים׳ האמיתיים״.

הרגע הזה הוא הזדמנות להמציא את הכל מחדש. זה הזמן להפוך מ״צופים בפעולה״ למשתתפים.

מדור חדש זה מבקש לנער את החיץ המדומיין שבין אסתטיקה ופוליטיקה, תרבות ופעולה

אובאמה, נתניהו ומחנה השלום

ביום א׳, 3.5, בשעה 18.00, בבית אריאלה, שד׳ שאול המלך 25, תל־אביב, ערב דיון מטעם מטה יוזמת ז׳נבה בהשתתפות ד״ר יוסי ביילין, עמי איילון, עו״ד טליה ששון, והח״כים דב חנין (חד״ש), מאיר שטרית (קדימה) ואופיר פינס (העבודה). המנחה: מוריה שלומות.

64 שנה לניצחון על גרמניה הנאצית

תנועת הידידות עם העמים מזמינה לאירוע עממי לציון 64 שנה לניצחון על הנאצים, שיתקיים בשבת, 9.5, ביער ע״ש הצבא האדום בהרי ירושלים. בשעה 10.00 יתקיים הטקס של הנחת הזרים למרגלות המצבה המנציחה את הצבא האדום.

אחד העם 70 תל־אביב // 03-6292793
www.hagada.org.il // hagadamusic@gmail.com

א. העולם של שלשום
// ימי שני בשעה 20:00

מארגן: יהושע סימון

סדרת מפגשים בעקבות המשבר הפיננסי עם נועם יורן, יהושע סימון ושמשון ביכלר

בואו נדמיין שעם נפילת השוק הפיננסי קרס העולם של שלשום. העולם הזה, של הפאשיזם הטכנוקרטי של ההון, ניהל מונולוג עם עצמו. עיתוני הכסף והעיתונים היומיים, בהיותם חלק מהבעיה, נעדרים כל אוצר מלים להתמודד עם המציאות ולתארה, עתה הגיעה העת לדבר על העולם הזה בלשון עבר. שיטת הפירמידה נחשפה. החפרפרת הזקנה מתה. סגרו את הבאסטה ושכחו לספר לנחמיה שטרסלר.

ב. רטרוספקטיבה לאבי מוגרבי
// יום שבת 23.5 החל מ-17:30

הגדה השמאלית מצדיעה לבמאי והיוצר הישראלי עטור הפרסים אבי מוגרבי, המתרכז ביצירת קולנוע תיעודי, לעתים בעל אופי ניסיוני, המתאפיין באמירה חברתית ביקורתית נוקבת על החברה הישראלית. באירוע יוקרן סרטו החדש של מוגרבי **z32** וכן הסרטים:

17:30 / **יום הולדת שמח מר מוגרבי** (1999).
18:45 / **נקם אחת משתי עיני** (2005).
20:30 / פאנל בנושא קולנוע וכיבוש ולאחריו יוקרן סרטו החדש **z32** (2008).

ג. Artists@Work אמנים בעבודה
// תערוכה 22.5-20.6

התערוכה הקבוצתית "Artists@Work" תבקש לייצר סולידריות אלטרנטיבית – במקום לגייס את האמנים למען העובדים, התערוכה תעסוק בזהותם של האמנים עצמם כעובדים. אמנים רבים מתפרנסים מעבודה נוספת. הם עובדים בהוראה וחינוך, מלצרות ושירותים שונים, מלאכה ועוד. "Artists@Work" תבחן, כיצד אותה "עבודה נוספת" על צורותיה המגוונות נכנסת לתוך האמנות, ומנגד, כיצד האמנות יכולה להתערב בעבודה.

אירוע פתיחה חגיגי: יום ו' 22.5 בשעה 13:00 - הרצאת אמן / מיצגים / הופעות.

ד. בסטרבות מציג - קידום תרבות עצמאית: סרט רע

אוצרת: אסנת סקובלינסקי

אסופת סרטים קצרים ניסיוניים מפורנו סוריאליסטי ועד רומנטיקה בסופר פארם.
סרט רע משמעו סרט דל תקציב, לא בעל אסתטיקה קולנועית וגם סיטואציה לא טובה, פנטזיה שהופכת לסיוט.
הסרטים שיוקרנו הם יצירות ישראליות שנעות בין מציאות מקומית לפנטזיה, בין דימוי גוף לחילופי מגדר, בין רומנטיקה לאובססיה
www.bastarbut.com

זו הדרך // ת"ד 26205, ת"א 61261 // טל. 03-6293944 // פקס. 03-6297263 // info@maki.org.il
www.maki.org.il // www.hadash.org.il
הדפס השער: עידו מיכאלי // עיצוב: דנה גז // גופן ארבל: מיכל סהר – הגילדה